

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.1.2012
KOM(2012) 16 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ZA ROK 2009 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI
PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO**

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2009 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. PODSTAWA PRAWNA I KONTEKST

Zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego¹ państwa członkowskie są zobowiązane do przesyłania Komisji co roku:

- wyników kontroli przeprowadzonych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek
- oraz
- wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu i metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

Artykuł 7 ust. 4 wspomnianej dyrektywy nakłada na Komisję obowiązek opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*:

- szczegółowych danych dotyczących zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich, a także wszelkich zmian ich statusu;
- sprawozdania sporządzonego w oparciu o informacje dostarczane przez krajowe organy nadzoru.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

Informacje dotyczące ogólnych aspektów napromieniania żywności są dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zdrowia i Konsumentów².

1.1. Jednostki przeprowadzające napromienianie

Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE żywność i składniki żywności mogą być poddawane napromienianiu wyłącznie w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie. Jednostki w UE są

¹ Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 16.

² http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

zatwierdzone przez właściwe organy państw członkowskich. Zgodnie z art. 7 ust. 1 państwa członkowskie mają obowiązek powiadamiania Komisji o swoich zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie.

Napromienianie żywności i składników żywności może być przeprowadzane wyłącznie za pomocą następujących źródeł:

- promieni gamma pochodzących z nuklidów promieniotwórczych ^{60}Co lub ^{137}Cs ;
- promieni rentgenowskich wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 5 MeV lub poniżej tego poziomu;
- elektronów wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 10 MeV lub poniżej tego poziomu.

Wykaz zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich został opublikowany przez Komisję³.

1.2. Napromieniona żywność oraz składniki żywności

Napromienianie suszonych ziół aromatycznych, przypraw korzennych i warzywnych dozwolone jest w UE na podstawie dyrektywy 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego⁴. Ponadto 7 państw członkowskich powiadomiło Komisję o utrzymaniu krajowych zezwoleń dla niektórych rodzajów żywności oraz składników żywności, zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE. Wykaz krajowych zezwoleń został opublikowany przez Komisję⁵.

Wszelką napromienioną żywność zawierającą jeden lub więcej napromienionych składników żywności należy opatrzyć etykietą z napisem „napromienione” lub „poddane promieniowaniu jonizującemu”. Jeśli napromieniony produkt stosowany jest jako składnik żywności złożonej, taki sam napis jest dołączony do nazwy tego składnika w wykazie składników. W przypadku produktów sprzedawanych luzem napis ten umieszcza się łącznie z nazwą produktu na wywieszce lub informacji powyżej lub obok pojemnika, w którym znajdują się te produkty.

Do celów egzekwowania prawidłowego etykietowania i wykrywania niedozwolonych produktów Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), po uzyskaniu odpowiedniego mandatu od Komisji Europejskiej, ustalił normy dla kilku metod analitycznych.

³ Dz.U. C 77 z 11.3.2011, s. 14.

⁴ Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 24.

⁵ Dz.U. C 283 z 24.11.2009, s. 5.

2. WYNIKI KONTROLI DOKONANYCH W JEDNOSTKACH PRZEPROWADZAJĄCYCH NAPROMIENIANIE

Niniejsza sekcja sprawozdania przedstawia wyniki kontroli dokonanych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości produktów poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek. Według informacji przekazanych przez państwa członkowskie kontrole dokonane przez właściwe organy potwierdziły zgodność zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie z wymogami dyrektywy 1999/2/WE.

W poniższych tabelach przedstawiono kategorie i ilości produktów poddanych napromienianiu w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich UE w 2009 r.

2.1. Belgia

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Żabie udka	2 109	5
Drób	432	5
Ryby, skorupiaki i mięczaki	56	3-5
Zioła i przyprawy korzenne	168	6-9
Sucha krew	18	6-9
Warzywa	9,8	6
Skrobia	24	3
Ogółem	2 816,8	

2.2. Bułgaria

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne	0,368	10
Ogółem	0,368	

2.3. Republika Czeska

W Republice Czeskiej zatwierdzone są dwie jednostki. Jedna z nich⁶ została zamknięta w dniu 30 marca 2009 r.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	48,6	4-10

⁶ Artim s.r.o., Radiová 1, Praga.

Ogółem	48,6	
---------------	-------------	--

2.4. Niemcy

Zatwierdzone są cztery jednostki. W jednej z nich nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	95,3	<10
Ogółem	95,3	

2.5. Hiszpania

Zatwierdzone są dwie jednostki. W 2009 r. żywność i składniki żywności poddawano napromienianiu tylko w jednej z tych jednostek.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	460	<10
Ogółem	460	

2.6. Francja

Zatwierdzonych jest pięć jednostek.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Drób	656,6	5
Guma arabska	78,7	3
Zioła, przyprawy korzenne i warzywa suszone	1,3	10
Mrożone żabie udka	461,5	5
Ogółem	1198,1	

2.7. Węgry

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Zioła i przyprawy korzenne	221,7	6
Produkty odwodnione	7	6
Ogółem	228,7	

2.8. Włochy

Zatwierdzona jest jedna jednostka. W 2009 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.9. Niderlandy

Zatwierdzone są dwie jednostki.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Części żab	270,3	4
Drób	145,5	4,3-5
Mrożone krewetki	56,2	3
Zioła i przyprawy korzenne	387,3	6,8
Warzywa suszone	666,9	2-4
Białko jaj	65,5	1
Próbki żywności	1,9	6,6-9,6
Ogółem	1593,6	

2.10. Polska

Zatwierdzone są dwie jednostki.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suche przyprawy korzenne, suszone zioła aromatyczne, przyprawy warzywne i korzenne	195,7	5-10
Ogółem	195,7	

2.11. Rumunia

Zatwierdzona jest jedna jednostka. W 2009 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.12. Zjednoczone Królestwo

Zatwierdzona jest jedna jednostka. W 2009 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.13. Pozostałe państwa członkowskie

W pozostałych państwach członkowskich (Austria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Grecja, Irlandia, Luksemburg, Litwa, Łotwa, Malta, Portugalia, Szwecja, Słowenia, Słowacja) nie ma żadnych zatwierdzonych jednostek.

2.14. Tabela podsumowująca sytuację w UE

Poniższa tabela podsumowuje ilość środków spożywczych (w tonach) poddanych promieniowaniu jonizującemu w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w Unii Europejskiej w 2009 r.

Kategorie produktów	BE	BG	CZ	DE	ES	FR	HU	NL	PL	Ogółem	%
Sucha krew	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0,27

Produkty odwodnione	0	0	0	0	0	0	7	666,9	0	673,9	10,15
Białko jaj	0	0	0	0	0	0	0	65,5	0	65,5	0,99
Ryby, skorupiaki i mięczaki	56	0	0	0	0	0	0	56,2	0	112,2	1,69
Próbki żywności	0	0	0	0	0	0	0	1,9	0	1,9	0,03
Żabie udka/części żab	2109	0	0	0	0	461,50	0	270,3	0	2840,8	42,80
Guma arabska	0	0	0	0	0	78,7	0	0	0	78,7	1,19
Zioła, przyprawy korzenne	168	0,37	48,6	95,3	460	1,3	221,7	387,3	195,7	1578,27	23,78
Drób	432	0	0	0	0	656,6	0	145,5	0	1234,1	18,59
Skrobia	24	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0,36
Warzywa	9,8	0	0	0	0	0	0	0	0	9,8	0,15
Ogółem	2816,8	0,37	48,6	95,3	460	1198,1	228,7	1593,6	195,7	6637,17	100
% całości	42,44	0,01	0,73	1,44	6,93	18,05	3,45	24,01	2,95	100	

3. WYNIKI KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA ETAPIE WPROWADZANIA PRODUKTÓW DO OBROTU I METODY STOSOWANE DO WYKRYWANIA NAPROMIENIONEJ ŻYWNOSCI

Odnosnie do wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu i metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany promieniowaniu jonizującemu, państwa członkowskie przedstawiły następujące informacje:

3.1. Austria

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 132			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Zioła i przyprawy korzenne	54	0	0	EN 1788, EN 13751
Herbaty ziołowe	41	0	0	EN 1788, EN 13751
Mięso drobiowe	37	0	0	EN 1786
Ogółem	132	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100 %	0,00 %	0,00 %	

3.2. Belgia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 148			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Makaron instant typu noodle	29	0	0	EN 1788
Skorupiaki i mięczaki	42	0	0	
Zioła mrożone	23	0	0	
Suplementy diety	27	0	1	
Warzywa suszone	10	0	0	
Owoce suszone	10	0	0	
Potrawy gotowe do spożycia	1	0	0	
Mięso	5	0	0	
Ogółem	147	0	1	
Ogółem w % zbadanych próbek	99,32 %	0,00 %	0,67 %	

3.3. Bułgaria

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 165			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Suszone przyprawy korzenne	18	0	5	EN 1787, EN 1788
Mieszanki przypraw	8	0	0	EN 1787, EN 1788
Suszone przyprawy warzywne	7	0	0	EN 13708
Papryka czerwona	10	0	0	EN 1787, EN 1788
Herbata	27	0	4	EN 1787, EN 1788
Ryż	4	0	0	EN 1787, EN 1788
Owoce suszone	30	0	0	EN 1787, EN 1788
Muesli z owocami suszonymi i orzechami	4	0	0	EN 1786
Spaghetti	0	0	5	EN 1787
Zupy w proszku z warzywami	3	0	0	EN 1786, EN 1785
Orzechy	20	0	0	EN 1786
Mięso	6	0	0	EN 1787, EN 13708
Ryby	5	0	5	EN 1787, EN 1788
Krewetki	9	0	0	EN 1787, EN 1788
Ogółem	151	0	14	
Ogółem w % zbadanych próbek	91,50 %	0 %	8,50 %	

3.4. Cypr

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 8			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Suszone warzywa, zioła i przyprawy korzenne	8	0	0	EN 13751
Ogółem	8	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	

3.5. Republika Czeska

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 65			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Świeże owoce	6	0	0	EN 1788, EN 1785
Ryby, skorupiaki i mięczaki	11	0	0	EN 1785
Herbaty ziołowe	9	0	0	EN 1788
Przyprawy korzenne	6	0	0	EN 1788
Suplementy diety	5	5	2*	EN 1788
Zupy z makaronem instant typu noodle	8	0	5**	EN 1788, EN 1785
Drób	6	0	0	EN 1785
Żabie udka	1	0	0	EN 1785
Orzeszki sosnowe	1	0	0	EN 1788, EN 1785
Ogółem	53	5	7	
Ogółem w % zbadanych próbek	81,54 %	7,69 %	10,77 %	

* jedna próbka suszonych sprasowanych ziół

** jedna próbka napromienionego makaronu typu noodle, cztery próbki napromienionej mieszanki przypraw

3.6. Niemcy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 3.169			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Produkty mleczne	9	0	0	EN 1787
Ser, przetwory z sera z ziołami i przyprawami	44	0	0	EN 1787, EN 1788
Ser, przetwory z sera bez ziół i przypraw	26	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Masło z ziołami	8	0	0	EN 1788, EN 1787,
Jaja i produkty jajeczne	19	0	0	EN 1784
Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	10	0	0	EN 1784, EN 1786,
Drób	83	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1789
Produkty mięsne (z wyjątkiem kielbas)	47	0	0	EN 1786, EN 1784
Kielbasy	35	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 1784
Ryby i produkty rybne	70	0	0	EN 1786, EN 1788
Skorupiaki, mięczaki, małże i inne zwierzęta wodne, w tym produkty z nich uzyskane	144	0	2	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 13751, ASU§64 LFGB, L12.01-1, ESR, L00.00-43

Zupy, sosy, w tym zupy i potrawy instant	214	12	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751, L00.00-43
Zboża i produkty zbożowe	30	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Jadalne nasiona roślin strączkowych, nasiona oleiste, orzechy	71	0	1	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ziemniaki, części roślin o wysokiej zawartości skrobi	36	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Świeże warzywa	19	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Warzywa suszone	60	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Świeże grzyby	11	0	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751
Suszone grzyby lub produkty z grzybów	173	0	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Świeże owoce	140	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Suszone owoce i produkty z owoców	52	0	0	EN 1787, EN 1788,
Kawa	1	0	0	EN 1788
Herbata i produkty herbatopodobne	198	1	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Gotowe posiłki i dania	11	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 1786, EN 13751, L 00.00-43
Suplementy żywnościowe	188	2	10	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Przyprawy i dodatki do potraw	272	0	2	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Suszone zioła i przyprawy korzenne	1144	0	1	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Inne	21	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 1786, EN 13751
Ogółem	3.136	15	18	
Ogółem w % zbadanych próbek	98,96%	0,47%	0,57%	

3.7. Dania

W 2009 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania obrotu.

3.8. Estonia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 5			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone zioła i przyprawy korzenne	5	0	0	EN 13751
Ogółem	5	0	0	

Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	
------------------------------------	-----------------	------------	------------	--

3.9. Grecja

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 41			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Zioła i przyprawy korzenne	35	0	0	EN 13751 (PPSL)
Warzywa suszone	6	0	0	EN 13751 (PPSL)
Ogółem	41	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	

3.10. Hiszpania

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 86			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Zioła i przyprawy korzenne	52	0	1	EN 1787, EN 1788
Owoce suszone	6	0	0	EN 13708
Mięso	3	0	0	EN 1786
Napary	7	0	0	EN 1787
Orzechy	2	0	0	EN 1787
Ryby	15	0	0	EN 1786
Ogółem	85	0	1	
Ogółem w % zbadanych próbek	98,8 %	0 %	1,2 %	

3.11. Finlandia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 224			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Suszone przyprawy korzenne i zioła	164	0	5	EN 13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	32	0	6	EN 13751, EN 1788
Jagody	16	0	1	EN 13751, EN 1788
Ogółem	212	0	12	
Ogółem w % zbadanych próbek	94,60 %	0 %	5,40 %	

3.12. Francja

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 119			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Przyprawy korzenne	20	0	0	EN 1784, EN 1788
Mrożone skorupiaki lub mięczaki	21	0	1	EN 1784, EN 1788
Zupy i sosy w proszku	16	0	3	EN 1784, EN 1788
Suplementy żywnościowe	10	0	0	EN 1784, EN 1788
Drób	22	0	0	EN 1784, EN 1788
Odwodnione produkty instant (makaron azjatycki typu noodle)	10	2	1	EN 1784, EN 1788
Rośliny wykorzystywane w suplementach żywnościowych	11	1	0	EN 1784, EN 1788
Żabie udka	0	0	1	EN 1784, EN 1788
Ogółem	110	3	6	
Ogółem w % zbadanych próbek	92,50%	5,00%	2,50%	

3.13. Węgry

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 11			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Przyprawy korzenne	6	0	0	EN 1788
Herbata	5	0	0	EN 1788
Ogółem	11	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	

3.14. Irlandia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 294			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone zioła	58	0	0	EN 13751 (badanie przesiewowe), EN 1788 (badanie potwierdzające)
PARNUTS*	7	0	0	
Owoce i warzywa	4	0	0	
Suplementy ziołowe	3	0	0	
Witaminy i suplementy	12	0	0	
Herbaty i kawa	23	0	2	
Zioła i przyprawy korzenne	159	0	1	
Przyprawy/buliony	13	0	1	
Nasiona	1	0	0	
Ryż i mąka ryżowa	2	0	0	
Krewetki i smażone przekąski	2	0	0	
Zupy	1	0	0	
Inne	5	0	0	
Ogółem	290	0	4	
Ogółem w % zbadanych próbek	98,6 %	0 %	1,4 %	

* PARNUTS: żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

3.15. Włochy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 223			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Mięso	38	0	0	EN 13784
Produkty rybne	24	0	0	EN 13784
Produkty mięsne	11	0	0	EN 13784
Drób	2	0	0	EN 1786
Suszone zioła i przyprawy korzenne	88	8	3	EN 13783, EN13751, EN 1788
Przyprawy (warzywne)	18	0	2	EN 13783, EN 1788
Czosnek	6	0	0	EN 13784, EN13751
Cebula	9	0	0	EN 13784, EN13751, EN 13783
Szalotka	2	0	0	EN 13783, EN 1788
Limonki	1	0	0	EN 13751
Ziemniaki	11	0	0	EN 13784, EN13751, EN 13783
Ogółem	210	8	5	
Ogółem w % zbadanych próbek	94,17 %	3,58 %	2,24 %	

3.16. Łotwa

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 15			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Suplementy żywnościowe	5	0	4	EN 1788
Zioła i przyprawy korzenne	2	0	0	
Muesli	1	0	0	
Prażona kukurydza	1	0	0	
Herbata	1	0	0	
Morele suszone	1	0	0	
Ogółem	11	0	4	
Ogółem w % zbadanych próbek	73,33 %	0 %	26,66 %	

3.17. Litwa

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 16			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Suszone zioła aromatyczne, herbata, przyprawy korzenne, suplementy żywnościowe	16	0	0	EN 13783
Ogółem	16	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	

3.18. Luksemburg

W 2009 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania obrotu.

3.19. Malta

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 32			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdadne z wymogami	
Zioła i przyprawy korzenne	32	0	0	EN 13751
Ogółem	32	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	0 %	0 %	

3.20. Niderlandy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 771			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suplementy żywnościowe	151	0	22	EN 13751, EN 1788
Preparaty witaminowe	5	0	0	EN 13751, EN 1788
Specjalne mieszanki (ziołowe)	73	0	11	EN 13751, EN 1788
Produkty zbożowe	17	0	0	EN 13751, EN 1788
Suszone warzywa i produkty warzywne	57	0	1	EN 13751, EN 1788
Suszone owoce i produkty z owoców	56	0	0	EN 13751, EN 1788
Orzechy i nasiona	63	0	0	EN 13751, EN 1788
Ryby i produkty rybne	33	0	1	EN 13751, EN 1788
Salatki, makarony i zupy	127	0	4	EN 13751, EN 1788
Przyprawy korzenne i aromaty	147	0	1	EN 13751, EN 1788
Mięso i produkty mięsne	2	0	0	EN 13751, EN 1788
Ogółem	731	0	40	
Ogółem w % zbadanych próbek	95,00%	0 %	5,00%	

3.21. Polska

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 215			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone zioła i przyprawy korzenne	88	0	0	EN 13751, EN 1788
Orzechy	20	0	0	EN 1787
Warzywa (w tym jadalne nasiona roślin strączkowych)	17	0	0	EN 1788
Owoce	33	0	0	EN 13708
Ryby i owoce morza	12	0	0	EN 1786
Drób	7	0	0	EN 1786
Herbaty	10	0	0	EN 1788, EN 13751
Sery dojrzewające, sery serwatkowe, inne sery zawierające przyprawy korzenne/zioła	7	0	3	EN 1788
Koncentraty sosów i zup	18	0	0	EN 1788
Ogółem	212	0	3	
Ogółem w % zbadanych próbek	98,60 %	00,00 %	1,40 %	

3.22. Portugalia

W 2009 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania obrotu.

3.23. Rumunia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 74			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdane z wymogami	
Suszone przyprawy korzenne i zioła	54	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Suplementy żywnościowe	5	0	3	EN 1787, EN 1788
Makaron instant typu noodle	5	0	0	EN 1787
Herbaty	7	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ogółem	71	0	3	
Ogółem w % zbadanych próbek	95,95 %	00,00 %	4,05 %	

3.24. Szwecja

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 6			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdane z wymogami	
Mięso drobiowe	6	0	0	EN 1784
Ogółem	6	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.25. Republika Słowacka

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 41			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdane z wymogami	
Orzechy	24	0	0	EN 1784
Ser	10	0	0	EN 1784
Szynka szwarcwaldzka	1	0	0	EN 1784
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	3	0	0	EN 1788
Suszone salami drobiowe	1	0	0	EN 1784
Nasiona maku	1	0	0	EN 1784
Bulion z kurczaka	1	0	0	EN 1784
Ogółem	41	0	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.26. Słowenia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 60			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdane z wymogami	
Przyprawy korzenne	10	0	0	EN 13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	3	7	0	EN 13751, EN 1788
Herbata	10	0	0	EN 13751
Nasiona i ryż	9	1	0	EN 13751, EN 1788
Mięso drobiowe	6	4	0	EN 1786
Dania gotowe (zupy instant i makaron instant typu noodle)	6	4	0	EN 13751, EN 1788
Ogółem	44	16	0	
Ogółem w % zbadanych próbek	73,33 %	26,66 %	00,00 %	

3.27. Zjednoczone Królestwo

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 345			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezdane z wymogami	
Suszone zioła, przyprawy korzenne i warzywne	174	21	3	EN13751, EN 1788
Świeże i konserwowane (inne niż suszone) zioła i przyprawy korzenne	21	1	0	EN13751, EN 1788
Makaron typu noodle i odwodnione potrawy azjatyckie	16	7	3	EN13751, EN 1788
Warzywa	4	1	0	EN13751, EN 1788
Owoce (w tym świeże i suszone)	5	0	0	EN13751, EN 1788
Wyroby z makaronu	5	0	0	EN13751, EN 1788
Produkty drożdżowe	0	2	1	EN13751, EN 1788
Herbaty	5	0	0	EN13751, EN 1788
Suszone ryby i owoce morza	2	2	0	EN13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	41	11	1	EN13751, EN 1788
Miód i inne produkty pszczele	14	0	0	EN13751, EN 1788
Różne	2	1	0	EN13751, EN 1788
Żabie udka	1	0	1	EN 1786
Ogółem	290	46	9	
Ogółem w % zbadanych próbek	84,00 %	13,00 %	3,00 %	

3.28. Podsumowanie sytuacji w UE

Poniższa tabela zawiera zestawienie zbadanych próbek i wyników otrzymanych dla całej UE:

PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE	PRÓBKİ ZGODNE Z WYMOGAMI	NIEJEDNOZNACZNE	PRÓBKİ NIEZGODNE Z WYMOGAMI	OGÓŁEM	% W OGÓLNEJ LICZBIE PRÓBEK UE
AT	132	0	0	132	2,11%
BE	147	0	1	148	2,36%
BG	151	0	14	165	2,63%
CY	8	0	0	8	0,13%
CZ	53	5	7	65	1,04%
DE	3136	15	18	3169	50,58%
DK	BKA	BKA	BKA	BKA	BKA
EE	5	0	0	5	0,08%
EL	41	0	0	41	0,65%
ES	85	0	1	86	1,37%
FI	212	0	12	224	3,58%
FR	110	3	6	119	1,90%
HU	11	0	0	11	0,18%
IE	290	0	4	294	4,69%
IT	210	8	5	223	3,56%
LV	11	0	4	15	0,24%
LT	16	0	0	16	0,26%
LU	BKA	BKA	BKA	BKA	BKA
MT	32	0	0	32	0,51%
NL	731	0	40	771	12,31%
PL	212	0	3	215	3,43%
PT	BKA	BKA	BKA	BKA	BKA
RO	71	0	3	74	1,18%
SE	6	0	0	6	0,10%
SK	41	0	0	41	0,65%
SI	44	16	0	60	0,96%
UK	290	46	9	345	5,51%
OGÓŁEM W UE	6045	93	127	6265	100,00%
w %	96,49%	1,48%	2,03%	100,00%	

BKA: Brak kontroli analitycznych — w 2009 r. nie przeprowadzono kontroli analitycznych.

4. PODSUMOWANIE

Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

W 2009 r. w 12 państwach członkowskich działało 20 jednostek przeprowadzających napromienianie, zatwierdzonych zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE. Jedna zatwierdzona jednostka została zamknięta. W 2009 r. w pięciu jednostkach nie przeprowadzono napromieniania żywności.

Ogółem działaniu promieniowania jonizującego w państwach członkowskich poddano 6 637,17 ton produktów, z czego 84,5 % zostało napromienionych w trzech państwach członkowskich (w Belgii, Francji i Niderlandach). Wśród produktów poddanych napromienianiu największą część stanowią cztery kategorie: części żab, zioła i przyprawy korzenne, drób oraz produkty odwodnione (odpowiednio: 42,80 %, 23,78 %, 18,59 %, 10,15 %).

27 państw członkowskich przekazało informacje dotyczące kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu. Trzy państwa członkowskie nie przeprowadziły żadnych kontroli analitycznych w ramach kontroli i inspekcji urzędowych.

24 państwa członkowskie pobrały ogółem 6 265 próbek. 68,4 % próbek zostało pobranych w trzech państwach członkowskich (50,58 % w Niemczech, 12,31 % w Niderlandach, 5,51 % w Zjednoczonym Królestwie). 6 045 próbek (96,49 %) było zgodnych z przepisami dyrektyw. 127 próbek (2,03 %) było niezgodnych z przepisami. Najczęstszym powodem niezgodności próbek z wymogami jest nieprawidłowe etykietowanie oraz napromienianie kategorii, których napromienianie nie jest dozwolone. 93 próbki (1,48 %) dały niejednoznaczne wyniki. Przyczyny niejednoznacznych wyników wiążą się najczęściej z niepotwierdzeniem dodatnich wyników badań przesiewowych lub z trudnościami w ustaleniu, które składniki zostały napromienione w żywności złożonej, nawet jeśli są opatrzone etykietą.